Asia: E 29/2018 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje eduskunnalle komission tiedonannosta sekä ehdotuksista vuosia 2021-2027 koskevaksi Euroopan unionin monivuotiseksi rahoituskehykseksi

Suomen luonnonsuojeluliiton lausunto
EU:n budjettia koskevasta valtioneuvoston selvityksestä

Suomen luonnonsuojeluliitto kiittää ympäristövaliokuntaa lausuntopyynnöstä koskien EU:n monivuotista rahoituskehystä vuosille 2021-2027 (EU:n budjetti).

EU:n budjetin on oltava linjassa ilmastonmuutoksen torjumisen, luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen estämisen sekä YK:ssa hyväksyttyjen kestävän kehityksen tavoitteiden kanssa. Ihmiset ja ympäristö on asetettava etusijalle, ja budjetin johtoajatuksena tulee olla EU:n suuntaaminen joka alalla Pariisin sopimuksen mukaiselle polulle. Tämä edistää yhteiskunnallista siirtymää vähähiiliseen yhteiskuntaan sekä laajemminkin ilmastovastuullisuutta ja kestävää kehitystä.

Koko budjettia pitää arvioida ilmastokestävyyden näkökulmasta. Esimerkiksi vain ilmastollisesti kestävien energiamuotojen tulisi jatkossa saada tukia, ja liikenne- ja infrastruktuurihankkeiden osalta tukikelpoisia tulisi olla vain vähäpäästöisen liikkumisen murrosta edistävien hankkeiden. Jos oikeasti haluamme tavoitella kestävyyttä EU:n budjetissa, siihen eivät riitä siinä nyt olevat muutamat strategiset avaininvestoinnit (”key strategic investments").

Budjetin tulee olla johdonmukainen ja edistää mm. ympäristöllisesti kestävää maatalouspolitiikkaa. Myös koheesiorahasto (josta Suomi ei siis saa rahaa) tulee suunnata ympäristötöihin liikenteen sijaan; aluepolitiikan rahoituksessa tulee painopisteen olla T&K-investoinneissa liikenneinfrastruktuurin sijaan ja kaupunkipolitiikka tulee säilyttää tuettavana toimena.

Suunnitellut maatalouden tukien leikkaukset uhkaavat ympäristötoimia

Komission esityksen mukaan maatalouden tuista leikattaisiin nykyhinnoilla noin 5 prosenttia. Tämä merkitsisi kuitenkin nykyisen inflaation kanssa jopa 15 prosentin vähennystä nykytasosta koko rahoituskaudella 2021–2027. Tämä maataloustukien leikkaus uhkaa elävää maaseutua ja uhanalaista luontoa. Erityisesti on vaarana, että maatalousrahoja leikataan eniten ympäristökorvauksista ja maaseudun kehittämisestä. Se olisi tuhoisaa ympäristötavoitteiden saavuttamiselle.

Maatalous on myös vesiensuojelumme ykköskysymys, ja perinneluontotyypit, niityt ja hakamaat sekä niiden lajit ovat uhanalaislistojen kärjessä. Suomen ilmastopäästöistäkin viideosa tulee maataloudesta.

Maatalouden kestävyysvajeen korjaamiseksi Suomen tulee olla valmis korottamaan EU-jäsenmaksuja. Näin maataloustuottajat saisivat kohtuullisen palkan ja ympäristötavoitteet saavutettaisiin.

Suomen luonnonsuojeluliitto – Finnish Association for Nature Conservation
Itälahdenkatu 22 b A, FI-00210 Helsinki, Finland | tel. +358 9 228 224
www.sll.fi | toimisto@sll.fi

Ellei maatalouteen uhkaavaa rahoitusvajetta saada korjattua, CAPin sisällä rahaa pitää siirtää suorista tuista ja luonnonhaittakorvauksesta ympäristön tehotoimiin: eniten ravinnepäästöjä aiheuttaville pelloille, eniten uhanalaisia elättäville perinnebiotoopeille ja eniten kasvihuonekaasuja päästäville turvepelloille. Ympäristötoimia tulee myös lisätä kaikille viljelijöille pakollisina suorien tukien ehtoina. Pelkällä LIFE-rahoituksen kasvattamisella asiaa ei korjata.

Helsingissä 24.5.2018

Jouni Nissinen
Suojelupäällikkö
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Sähköposti: jouni.nissinen@sll.fi
Puh: 040 120 9222

Lisätietoja maataloustukiasioista: erityisasiantuntija Tapani Veistola, puhelin 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi